

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση και εμπέδωση των διαδικασιών των φυσικών καταστροφών, των επιπτώσεων τους και των τρόπων αντιμετώπισής τους από τις ανθρώπινες κοινωνίες. Στα πλαίσια του μαθήματος προσφέρονται απαντήσεις σε ερωτήματα όπως: Ποιες είναι οι αιτίες των φυσικών καταστροφών και ποιοι παράγοντες βάζουν σε κίνηση τα αλυσιδωτά καταστροφικά γεγονότα; Πώς ο ανθρώπινος παράγοντας επηρεάζει την εκδήλωση καταστροφικών συμβάντων; Ποιες είναι οι ενέργειες και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τις ανθρώπινες κοινωνίες για να αποτρέψουν την εκδήλωση

καταστροφών, να μετριάσουν τις επιπτώσεις τους, να προστατευθούν από αυτές ή/και να επανέλθουν το συντομότερο στις προ-καταστροφικές ή καλύτερες συνθήκες; Ειδικότερα ο εκπαιδευόμενος αποκτά γνώσεις, δεξιότητες και τα κριτήρια που απαιτούνται για:

- την εκτίμηση του κινδύνου καταστροφής,
- την εκτίμηση των απωλειών από την εκδήλωση καταστροφικού γεγονότος,
- την άσκηση κριτικής σε υφιστάμενα σχέδια πρόληψης, ετοιμότητας, αποκατάστασης και ανασυγκρότησης και κυρίως,
- το σχεδιασμό των απαιτούμενων ενεργειών, ρυθμίσεων και της οργάνωσης των αρμόδιων φορέων για την αντιμετώπιση μελλοντικών φυσικών καταστροφών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία (των 2 ατόμων)
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, με την έννοια ότι απαιτούνται και αξιοποιούνται γνώσεις από διάφορες επιστημονικές περιοχές
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής (σε υφιστάμενες δομές και ασκούμενες πολιτικές διαχείρισης)
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Οι φυσικές καταστροφές και οι έννοιες της επικινδυνότητας (hazard) και του κινδύνου (risk)
2. Τα φυσικά και ανθρωπογενή αίτια των καταστροφών
3. Οι επιπτώσεις των καταστροφών και οι έννοιες της τρωτότητας (vulnerability) και προσαρμοστικότητας (resilience)
4. Κατασκευαστική, γεωγραφική, θεσμική, οικολογική, κοινωνική και οικονομική τρωτότητα
5. Οι περιοχές του ελληνικού και του Ευρωπαϊκού χώρου που είναι επιρρεπείς σε σεισμούς, κατολισθήσεις, πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές
6. Η τρωτότητα των ελληνικών πόλεων σε καταστροφές από σεισμούς και πλημμύρες
7. Οι πολιτικές αντιμετώπισης των καταστροφών και τα σχέδια πρόληψης, ετοιμότητας, έκτακτης ανάγκης, αποκατάστασης, ανασυγκρότησης
8. Παραδείγματα από την Ελλάδα, την Τουρκία, την Ιταλία, τις ΗΠΑ κ.α.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στην αίθουσα διαλέξεων • Στην παρακολούθηση των εργασιών 													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (e-class).</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="662 526 1002 584">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1002 526 1342 584">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="662 584 1002 622">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1002 584 1342 622">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 622 1002 660">Επίβλεψη εργασιών</td> <td data-bbox="1002 622 1342 660">11</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 660 1002 698">Εργασία (εκπόνηση)</td> <td data-bbox="1002 660 1342 698">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 698 1002 736">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1002 698 1342 736">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 736 1002 775">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1002 736 1342 775">120</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Επίβλεψη εργασιών	11	Εργασία (εκπόνηση)	30	Αυτοτελής μελέτη	40	Σύνολο Μαθήματος	120
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	39													
Επίβλεψη εργασιών	11													
Εργασία (εκπόνηση)	30													
Αυτοτελής μελέτη	40													
Σύνολο Μαθήματος	120													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επιτυχής ανάπτυξη εργασίας σε γραπτή (έντυπη) μορφή (50%) 2. Προφορική, δημόσια παρουσίαση της εργασίας (50%) <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης περιλαμβάνονται στον Οδηγό του μαθήματος που διανέμεται σε έντυπη μορφή στην αρχή του εξαμήνου και αναρτάται και στο e-class.</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δελλαδέτσιμας Π.Μ. (2009), *Ασφαλείς Πόλεις*, εκδόσεις Εξάντας, Αθήνα.
- Μπεριάτος Η. και Π.Μ. Δελλαδέτσιμας (επιμ.) (2010), *Σεισμοί και Οικιστική Ανάπτυξη*, Εκδόσεις Κριτική ΑΕ, Αθήνα, σελ. 389-444.
- ΕΜΠ (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Εργαστήριο Χωροταξίας και Οικιστικής Ανάπτυξης) (1991-1995), *Εκτίμηση της Πυρικής Διακινδύνευσης των Δασικών Εκτάσεων και Αντιπυρικός-Χωροταξικός Σχεδιασμός Πρόληψης-Ετοιμότητας / Μελέτη Νομού Αττικής*, για λογαριασμό της ΓΓΕΤ, Αθήνα.
- ΕΜΠ (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Εργαστήριο Χωροταξίας και Οικιστικής Ανάπτυξης) (1993-1995), *Μετεγκατάσταση Πληθυσμού σε Ημι-μόνιμα Καταλύματα μετά από Σεισμό: Πολεοδομικές Παράμετροι, Κοινωνικές Επιπτώσεις και Τεχνολογία Βιομηχανικής Παραγωγής Μονάδων Κατοικίας*, για λογαριασμό του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) και της ΓΓΕΤ, Αθήνα.

- Σαπουντζάκη Κ. και Δανδουλάκη Μ. (2016), *Κίνδυνοι και Καταστροφές - Έννοιες και Εργαλεία Αξιολόγησης, Προστασίας, Διαχείρισης*, Heal Link, Αποθετήριο Κάλλιπος. <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/6297>
- Σαπουντζάκη Κ. (επιμ.) (2007), *Το Αύριο Εν Κινδύνω – Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές στην Ευρώπη και την Ελλάδα*, εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.
- Σαπουντζάκη Κ. (2001), *Εκκένωση κτιρίων και Καταφυγή του Πληθυσμού σε Ασφαλείς Χώρους μετά από Σεισμό*, Εγχειρίδιο Νο3, έκδοση του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Πρόγνωσης Σεισμών (στα ελληνικά και τα αγγλικά), Αθήνα. <http://ecpfe.oasp.gr/sites/default/files/ekkp.pdf>
- Alexander D. (2002), *Principles of Emergency Planning and Management*, Oxford University Press, Oxford, New York.
- Blaikie P, Cannon T, Davis I, Wisner B. (1994), *At Risk*, Routledge, London.
- Christoplos I. (2003), "Actors in Risk", in *Natural Disasters and Development in a Globalizing World* (Pelling M, ed.), Routledge, London.
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015), *World Disasters Report*.
- Hewitt K. (1997), *Regions of Risk- A Geographical Introduction to Disasters*, Addison Wesley Longman Ltd, London.
- Mitchell J.K. (1999), *Crucibles of hazard: Mega-Cities and Disasters in Transition*, UNU Press, Tokyo.
- Pelling M. (2003), *The Vulnerability of Cities – Natural Disasters and Social Resilience*, Earthscan Publication Ltd., London.
- Sjoberg L. (ed.) (1987), *Risk and Society: Studies in Risk Generation and Reactions to Risk*, Allen and Unwin, London.
- Smith K. (1998), *Environmental Hazards*, Second edition, Routledge, London.
- UN University UNU-EHS, Villagran De Leon (2006), *Vulnerability: A Conceptual and Methodological Review*, Publication Series of UNU-EHS, Bonn. <http://www.ehs.unu.edu/file/get/3904>